

וְגוֹמַר, הָעֵץ אֵלַי יִשְׂרָאֵל דְּאֶתְמַר בְּהוּ (ד' קמ"ב
 ע"א) (ישעיה ס"ה כ"ב) כִּימִי הָעֵץ יְמֵי עַמִּי, חוֹבָא
 דְּעַבְדוּ עִם נָבֶל, לֹא תְהֵא תְלִיא לִיָּה בִּישְׂרָאֵל,
 דְּכַד עַבְדוּ יַת עַגְלָא חֲשִׁיב מִשָּׁה דִּישְׂרָאֵל עַבְדוּ
 לִיָּה, וְאָמַר (שמות לב י"א) לָמָּה יְהוּ"ה יַחֲרֶה אַפָּךְ
 בְּעַמֶּךָ, אָמַר לִיָּה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (ש"ס) לָךְ
 רַד פִּי שַׁחַת עַמְךָ, מִיַּד נַחֲת וְחָזָא עַגְלָא דִּיוֹקְנָא
 דְּשׁוּר וְחִמּוּר, שְׂאִיל לִיָּה מָאן עַבְד לָךְ, אָמַר
 חִמּוּר, עַרְב רַב (יחזקאל כ"ג) אֲשֶׁר בְּשׁוּר חִמּוּרִים
 בְּשָׂרָם, שׁוּר אָמַר נְמִי הַכִּי, טַבְעַת דְּעַלְהָ מְזַל
 שׁוּר בְּזַמְנָא דְּאֶתְמַר בְּעַרְב רַב (שמות לב"ג) וַיִּתְּפָרְקוּ
 כָּל הָעָם אֶת נִזְמֵי הַזֹּהָב, אֲזַדְמַנַּת תַּפְזֵן, וְאֶרְמִי
 כִּלְא אֶהְרֵן בְּנוּרָא, וְנִפְקַת עַגְלָא דִּיוֹקְנָא דְּשׁוּר
 וְחִמּוּר, בְּהֵוּא זְמַנָּא צְוּוּחַת רוּחַ הַקֹּדֶשׁ
 וְאָמַרְתָּ, (ישעיה א' ג') יָדַע שׁוּר קוּנְהוּ וְחִמּוּר אַבוּס
 בְּעַלְיוּ, יִשְׂרָאֵל לֹא יָדַע עַמִּי לֹא הִתְבּוֹנֵן.

וְרִשְׁיַעֲיָא מָה חֲזוּ לְמַעַבְד עַגְלָא, אֵלָא וְדַאי
 אֵינּוּן הוּוּ מְכַשְׁפִּין דְּפָרְעָה, יוֹנוּ"ס
 וַיִּמְבְּרוּ"ס בְּנֵי בַלְעָם, דְּאֶתְמַר בְּהוּן (שמות ח'
 א) וַיַּעֲשׂוּ כֵן הַחֲרֻטָּמִים בְּלִטְיָהֶם, וְחֲזוּ דְלָא
 הָוָה מַמְשׁוּ בְּהוּן, אֶתְחַזְרוּ עִמִּיהָ דְּמִשָּׁה
 וְקַבִּילוּ בְרִית מִיָּלָה, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דִּידַע
 גְּלוּיִים וְסִתִּירִין, דְּהָוָה יָדַע בְּהוּן דְּאֵינּוּן מַגְזַעָא
 בִּישָׂא, כַּד הָוָה נַחְתָּא שְׂכִינְתָּא אֶתְמַר בְּהָ (ש"ס
 י"ט) וַיִּסַּע מִלֶּאֶךָ הָאֱלֹהִים הַהִלֵּךְ לִפְנֵי מַחְנֵה
 יִשְׂרָאֵל, וְלֹא אָמַר לִפְנֵי הָעָם, וּבְגִין דָּא נָטְלוּ
 קְנָאָה בְּלַבֵּייהוּ, וְאָמְרוּ (ש"ס לב"א) קוּם עֲשֵׂה לָנוּ
 אֱלֹהִים אֲשֶׁר יִלְכוּ לִפְנֵינוּ, כְּגוֹוֹנָא דְּהָוָה אֲזִיל
 קְדַמֵּיכוּ, וּבְגִין דָּא עַבְדוּ יַת עַגְלָא בְּחַרְשִׁין
 דְּלֵהוּן, וְדָא אִיהוּ יָדַע שׁוּר קוּנְהוּ וְכוּ', יִשְׂרָאֵל
 לֹא יָדַע חַרְשִׁין, עַמִּי אֶהְרֵן וּמִשָּׁה בְּנֵי עַמְרָם
 לֹא הִתְבּוֹנְנוּ, וְדָא אִיהוּ לֹא תְלִין נְבִלְתוּ עַל
 הָזָה שֶׁל עִם נָבֶל, לֹא תְלִין נְבִלְתוּ עַל הָעֵץ, שְׁהֵם יִשְׂרָאֵל. דְּכַר אַחַר לֹא תְלִין וְכוּ', זֶה גַר שְׂלָא

עֵץ הַחַיִּים. דְּכַר אַחַר לֹא תְלִין
 וְגוֹמַר, הָעֵץ - אֵלוּ יִשְׂרָאֵל,
 שְׁנֹאֲמַר בְּהֵם כִּימֵי הָעֵץ יְמֵי עַמִּי,
 הַחֲטָא שְׁעִשׂוּ עִם נָבֶל, אֵל תְּתַלֵּה
 אוֹתוּ בִּישְׂרָאֵל, שְׂכַשְׁעִשׂוּ אֶת
 הָעַגְלָא, חֲשִׁיב מִשָּׁה שִׁישְׂרָאֵל עֲשׂו
 אוֹתוּ, וְאָמַר לָמָּה יְהוּ"ה יַחֲרֶה
 אַפָּךְ בְּעַמֶּךָ. אָמַר לוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא, לָךְ רַד פִּי שַׁחַת עַמְךָ. מִיַּד
 יָרַד וְרָאָה עַגְלָא, דִּיוֹקְנָא שֶׁל שׁוּר
 וְחִמּוּר, שְׂאִיל אוֹתוּ, מִי עֲשֵׂה
 אוֹתָךְ? אָמַר הַחִמּוּר, הָעַרְב רַב
 אֲשֶׁר בְּשׁוּר חִמּוּרִים בְּשָׂרָם. גַּם
 הַשׁוּר אָמַר כֶּף. הַטַּבְעַת שְׁעַלְיָה
 מְזַל שׁוּר, בְּזַמְנָא שְׁנֹאֲמַר בְּעַרְב רַב
 וַיִּתְּפָרְקוּ כָּל הָעָם אֶת נִזְמֵי הַזֹּהָב,
 הַזְדַּמְנָן לְשָׁם, וְזָרַק הַכֹּל אֶהְרֵן
 לְאֵשׁ, וַיֵּצֵא עַגְלָא, דִּיוֹקְנָא שֶׁל שׁוּר
 וְחִמּוּר. בְּאוֹתוּ זְמַן צְוּוּחַת רוּחַ
 הַקֹּדֶשׁ וְאָמְרָה, יָדַע שׁוּר קוּנְהוּ
 וְחִמּוּר אַבוּס בְּעַלְיוּ, יִשְׂרָאֵל לֹא
 יָדַע עַמִּי לֹא הִתְבּוֹנֵן.

וְכַהּ רָאוּ הַרְשָׁעִים לַעֲשׂוֹת עַגְלָא?
 אֵלָא וְדַאי הֵם הָיוּ הַמְכַשְׁפִּים שֶׁל
 פָּרְעָה, יוֹנוּ"ס וַיִּמְבְּרוּ"ס בְּנֵי
 בַלְעָם, שְׁנֹאֲמַר בְּהֵם וַיַּעֲשׂוּ כֵן
 הַחֲרֻטָּמִים בְּלִטְיָהֶם, וְרָאוּ שְׂלָא
 הָיָה בְּהֵם מַמְשׁוּת, וְחֲזְרוּ עִם
 מִשָּׁה וְקַבִּלוּ בְרִית מִיָּלָה, וְהַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא שִׁיּוּדַע גְּלוּיּוֹת
 וְנִסְתָּרוֹת, שְׁהִיָּה יוֹדַע בְּהֵם שְׁהֵם
 מַגְזַע רַע, כְּשֶׁהִיָּתְהָ יוֹרְדַת שְׂכִינְהָ,
 נֹאֲמַר בְּהָ וַיִּסַּע מִלֶּאֶךָ הָאֱלֹהִים
 הַהִלֵּךְ לִפְנֵי מַחְנֵה יִשְׂרָאֵל, וְלֹא
 אָמַר לִפְנֵי הָעָם, וּמִשׁוּם זֶה נָטְלוּ
 קְנָאָה בְּלַבְסָם, וְאָמְרוּ קוּם עֲשֵׂה
 לָנוּ אֱלֹהִים אֲשֶׁר יִלְכוּ לִפְנֵינוּ, כְּמוֹ
 שְׁהִיָּה הוֹלֵךְ לִפְנֵיכֶם, וּמִשׁוּם זֶה
 עֲשׂוּ אֶת הָעַגְלָא בְּכַשְׁפֵּיהֶם, וְזֵהוּ
 יָדַע שׁוּר קוּנְהוּ וְכוּ', יִשְׂרָאֵל לֹא
 יָדַע כְּשָׁפִים, עַמִּי - אֶהְרֵן וּמִשָּׁה
 בְּנֵי עַמְרָם - לֹא הִתְבּוֹנְנוּ. וְזֵהוּ
 לֹא תְלִין נְבִלְתוּ עַל הָעֵץ, הַחֲטָא
 לֹא תְלִין נְבִלְתוּ עַל הָעֵץ, שְׁהֵם יִשְׂרָאֵל. דְּכַר אַחַר לֹא תְלִין וְכוּ', זֶה גַר שְׂלָא